

ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΩΝ
ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ & ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Ταχ. Δ/ση: Καστοριάς 32Α, 71307 Ηράκλειο

Τηλ: 2810.282248, Fax: 2810.225616

Email: pkpfirmaklio@minagric.gr

Τα δελτία αναρτώνται στην ιστοσελίδα του υπουργείου
www.minagric.gr και αποστέλλονται μέσω e-mail σε κάθε
ενδιαφερόμενο με αίτημα στο agrodeltiokriti@gmail.com

*Εφαρμόζετε πιστά τις οδηγίες χρήσης των φαρμάκων.
Έτσι προστατεύετε εσείς, ο καταναλωτής και το περιβάλλον.*

ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΧΘΡΩΝ - ΑΣΘΕΝΕΙΩΝ ΤΟΥ ΑΜΠΕΛΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ 2020

(Συνοπτική περιγραφή)

Πληροφορίες: Νικόλαος Ι. Μπαγκής – Ελένη Α. Λαρεντζάκη

ΚΛΙΜΑΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Θερμοκρασία: Το 2020 ήταν μια χρονιά ομηγότερη από τις προηγούμενες. Ο χρόνος συγκομιδής καθυστέρησε περίπου 7 - 10 ημέρες σε σύγκριση με το 2019 και 15 - 20 ημέρες με το 2018.

Στο γράφημα 1 παρουσιάζεται ενδεικτικά η διακύμανση της μέσης μηνιαίας θερμοκρασίας σε σύγκριση με αυτήν του κλιματικού μέσου όρου. Αναλυτικότερα :

Χειμώνας: Σε σχέση με το κλίμα του νησιού ο χειμώνας ήταν ψυχρός με τους σταθμούς (Φωτ.1) να καταγράφουν τον Ιανουάριο μέσες μηνιαίες θερμοκρασίες από 4,5°C στην ορεινή ζώνη έως 12°C στην παραλιακή. Αντίστοιχα τον Φεβρουάριο οι μέσες μηνιαίες θερμοκρασίες ήταν από 6,1°C έως 12,9°C.

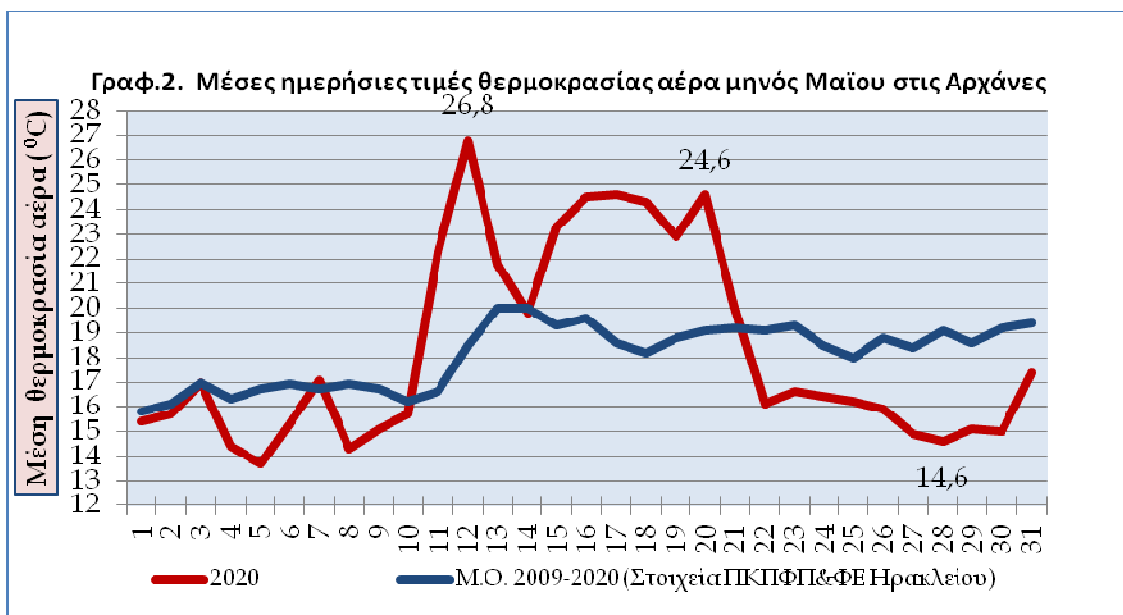
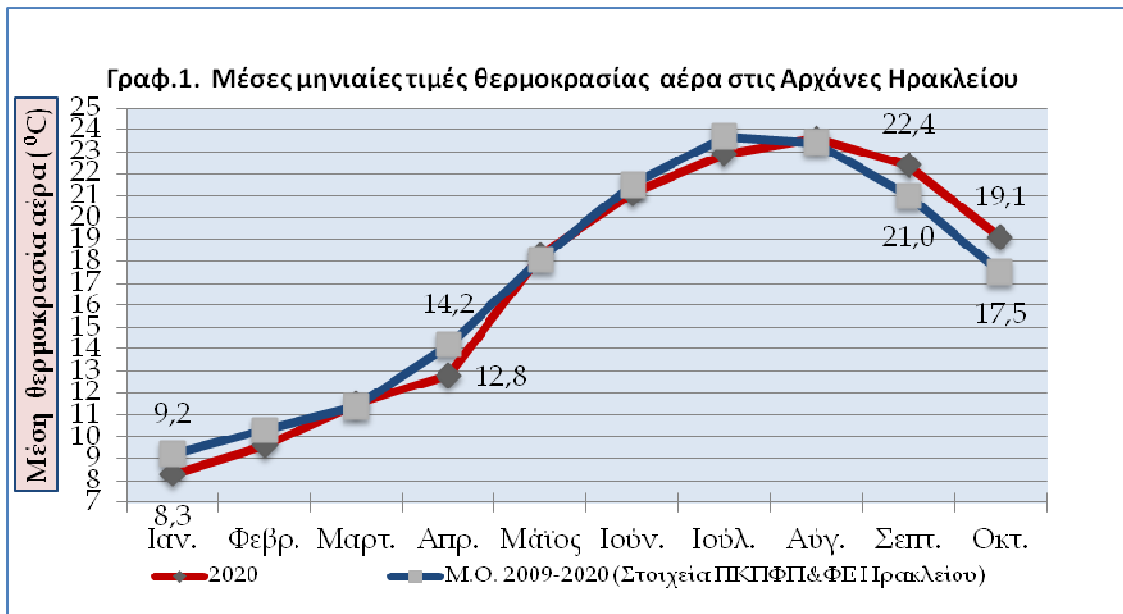
Άνοιξη: Δροσεροί ήταν οι πρώτες μήνες της άνοιξης, κυρίως ο Απρίλιος όπου καταγράφηκαν στους σταθμούς μέσες μηνιαίες τιμές 1-1,5°C κάτω από το μέσο όρο. Ο Μάιος εμφανίζει ένα δεκαήμερο πολύ υψηλών θερμοκρασιών (μέσες τιμές δεκαημέρου 22,6°C στην ορεινή και 26,4 °C στην παραλιακή ζώνη) που το διαδέχεται ένα δεύτερο ιδιαίτερα ψυχρό με μέσες τιμές αντίστοιχα από 15,4-19,7°C (Γράφημα 2).

Καλοκαίρι: Εξελίχθηκε χωρίς υψηλές θερμοκρασίες λόγω της ασυνήθους μεγάλης χρονικής διάρκειας των μετεμίων. Δροσεροί εμφανίζονται οι μήνες Ιούνιος και Ιούλιος ενώ ο Αύγουστος είναι πιο θερμός. Οι μέσες μηνιαίες θερμοκρασίες στους σταθμούς κυμαίνονται τον Ιούνιο από 21°C έως 24,5°C, τον Ιούλιο από 23,7°C έως 26,8°C και από 24,3°C έως 27°C τον Αύγουστο.

Φθινόπωρο: Οι πρώτοι μήνες του φθινοπώρου εξελίσσονται με υψηλές για την εποχή θερμοκρασίες. Καταγράφονται μέσες μηνιαίες τιμές πάνω από το μέσο όρο, με αποκλίσεις από 1,1°C έως 2°C, πιο έντονες στα ηπειρωτικά, ιδιαίτερα στις ημιορεινές και ορεινές περιοχές του νησιού.

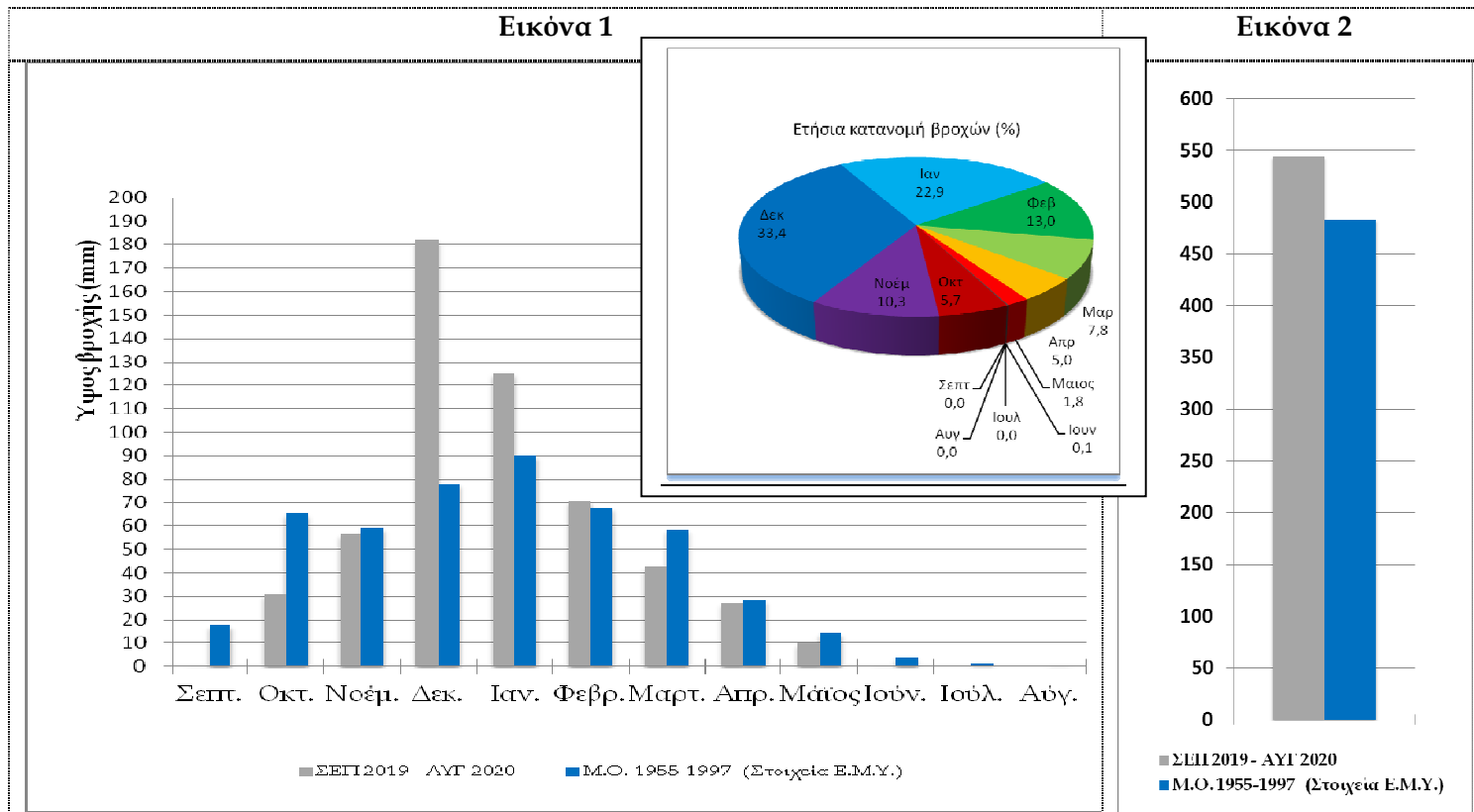
Φωτ.1 Θέσεις αυτόματων μετεωρολογικών σταθμών Περιφερειακού Κέντρου Προστασίας Φυτών Ποιοτικού & Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου Ηρακλείου

Βροχοπτώσεις: Στο υδρολογικό έτος που πέρασε (περίοδος Σεπτεμβρίου 2019 - Αυγούστου 2020), ικανοποιητικό ήταν το συνολικό ύψος των βροχοπτώσεων.

Η ετήσια κατανομή τους όμως δεν ευνοεί τη γεωργική παραγωγή-παραγωγικότητα καθώς ο κύριος όγκος των βροχοπτώσεων (ποσοστό 70%) σημειώνεται τους χειμερινούς μήνες (Εικ.1-2).

Στον πίνακα 1 παρουσιάζονται τα μηνιαία ύψη βροχής που καταγράφηκαν την περίοδο Ιανουαρίου – Οκτωβρίου 2020. Αξιοσημείωτες είναι οι σπάνιες για το νησί τοπικές βροχές του Ιουλίου που εννόησαν μολύνσεις από τον περονόσπορο, με πρόωρες αποφυλλώσεις σε πολλά αμπέλια.

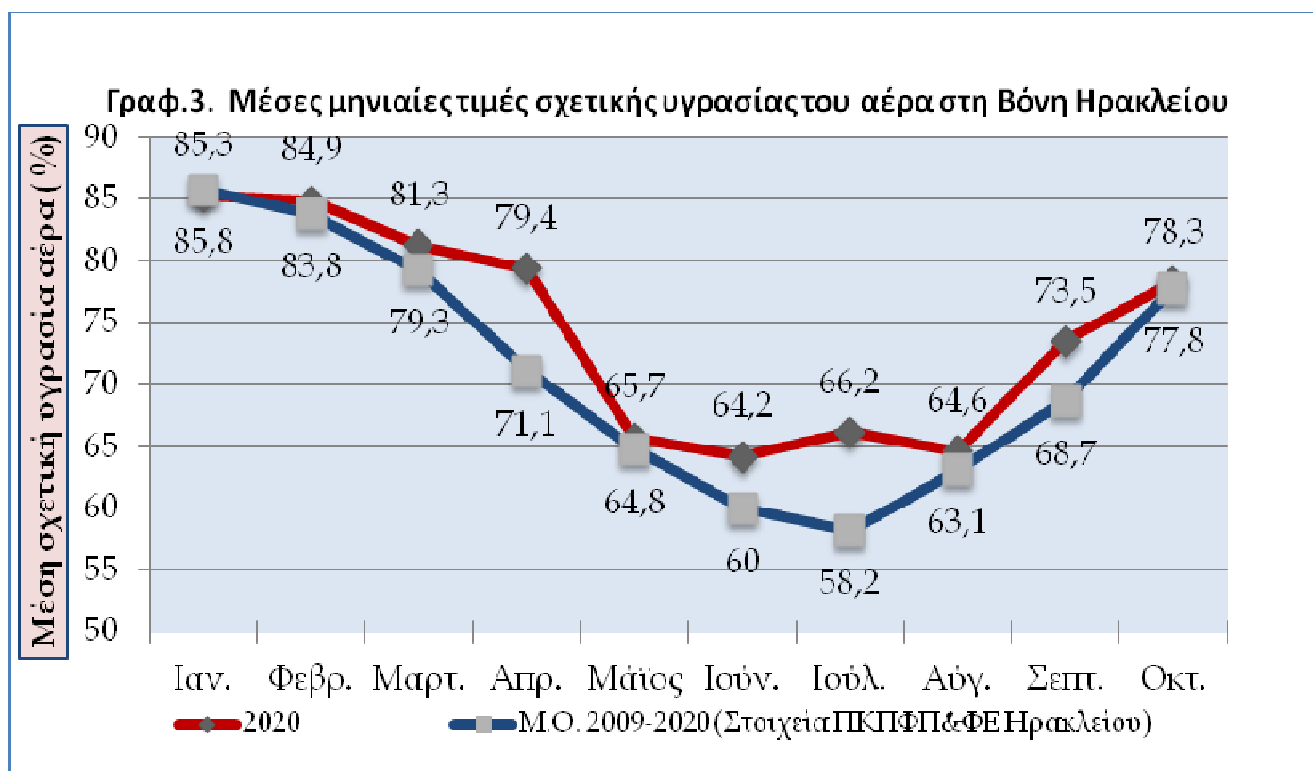
Μηνιαία (Εικ.1) και ετήσια (Εικ.2) ύψη βροχής (σε χιλ.) στο Ηράκλειο υδρολογικού έτους Σεπ 2019 - Αυγ 2020 και σύγκριση με τον κλιματικό μέσο όρο (Μ.Ο.).

Πιν. 1. Βροχομετρικά στοιχεία περιόδου Ιαν. - Οκτ. 2020 (ύψος βροχής σε χιλ.)

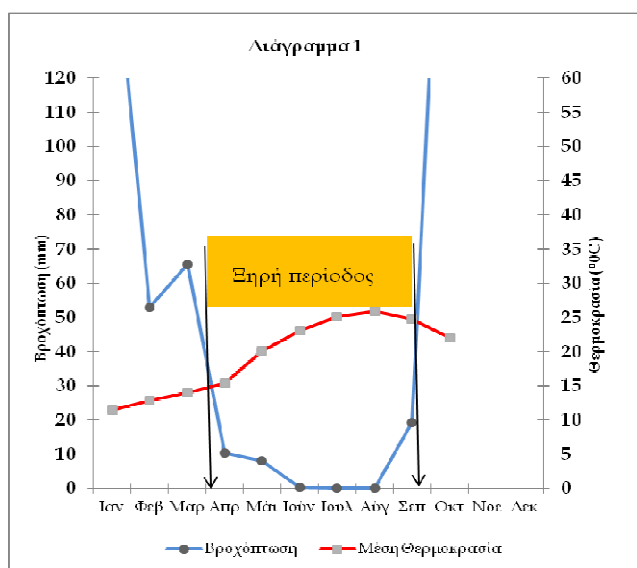
ΠΕΡΙΟΧΗ Υψόμετρο	ΣΗΤΕΙΑ 12μ	ΒΙΑΝΝΟΣ 587 μ	ΒΟΝΗ 322 μ	ΑΡΧΑΝΕΣ 367 μ	ΑΣΗΜΙ 263 μ	ΗΡΑΚΛΕΙΟ 69 μ	ΑΓΙΟΣ ΜΥΡΩΝ 400 μ	ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ 611 μ	ΡΕΘΥΜΝΟ 39 μ	ΑΓΙΑ ΧΑΝΙΩΝ 51 μ	ΚΟΛΥΜΠΑΡΙ ΧΑΝΙΩΝ 13 μ
ΜΗΝΑΣ											
Ιανουάριος	98	180	254	176	128	125	229	195	160	181	167
Φεβρουάριος	48	69	76	86	61	71	109	131	42	54	53
Μάρτιος	65	71	84	55	65	42	74	72	68	54	66
Απρίλιος	20	25	72	60	9	27	29	29	12	31	10
Μάιος	6	3	11	14	5	10	21	5	3	9	8
Ιούνιος	4	3	0	1	1	0	4	51	0	1	0
Ιούλιος	4	1	15	0	13	0	11	25	0	0	0
Αύγουστος	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0
Σεπτέμβριος	3	4	28	3	3	39	27	15	42	24	19
Οκτώβριος	146	73	56	96	38	112	61	38	155	264	263
ΣΥΝΟΛΟ	394	429	596	491	328	426	565	561	482	618	586

(Στοιχεία Αυτόματων Τηλεμετρικών Μετεωρολογικών Σταθμών Π.Κ.Π.Φ.Π. & Φ.Ε. Ηρακλείου)

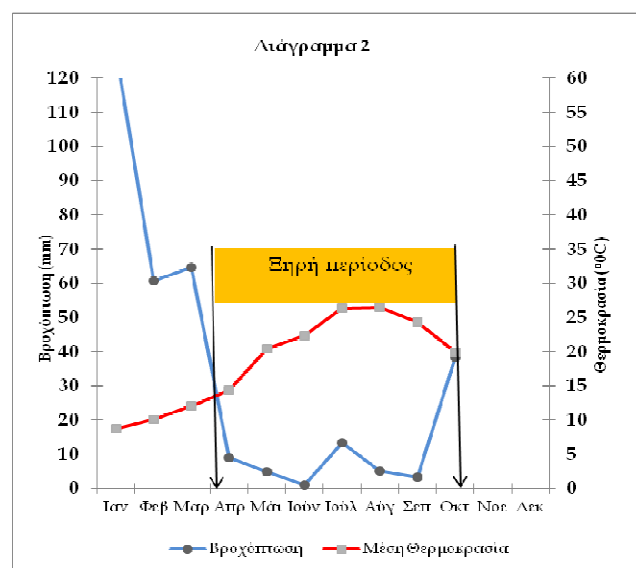
Σχετική υγρασία: Η καλλιεργητική περίοδος εμφανίζεται υγρή, με πιο υγρούς μήνες σε σχέση με τον κλιματικό μέσο όρο τους Απρίλιο, Ιούνιο, Ιούλιο και Σεπτέμβριο (Γραφ.3). Οι μέγιστες τιμές καταγράφονται την περίοδο των βροχών και το φθινόπωρο.

Ξηρή περίοδος: Από την έκπτυξη της βλάστησης έως την ωρίμαση των σταφυλιών (Μάρτιο - Αύγουστο) το ύψος των βροχοπτώσεων που καταγράφεται είναι χαμηλό (15% του ετήσιου) με αποτέλεσμα η ξηρή περίοδος να εμφανίζεται παρατεταμένη, ξεκινώντας τον μήνα Απρίλιο, με διάρκεια περίπου 5,5 μήνες στη βόρεια πλευρά του νησιού και 6,5 μήνες στη νότια (Διαγράμματα 1, 2).

Διάγραμμα 1. Ξηρή περίοδος στο Κολυμβάρι Χανίων (θερμοϋγρομετρικό διάγραμμα κατά Gaussen)

Διάγραμμα 2. Ξηρή μερίοδος στο Ασήμι Ηρακλείου (θερμοϋγρομετρικό διάγραμμα κατά Gaussen)

ΒΛΑΣΤΗΣΗ

Φαινολογία: Στην ποικιλία σουλτανίνα της παραλιακής ζώνης η έναρξη της βλάστησης (στάδιο Β) παρατηρήθηκε στις αρχές Μαρτίου (στις ίδιες περίπου ημερομηνίες με το 2019).

Δεδομένου ότι η ταχύτητα αύξησης της βλάστησης συμμεταβάλλεται με τη θερμοκρασία (θετική συνδιακύμανση), οι εναλλαγές της θερμοκρασίας επηρέασαν τον ρυθμό ανάπτυξης της βλάστησης όπως παραστατικά φαίνεται στο γράφημα 4.

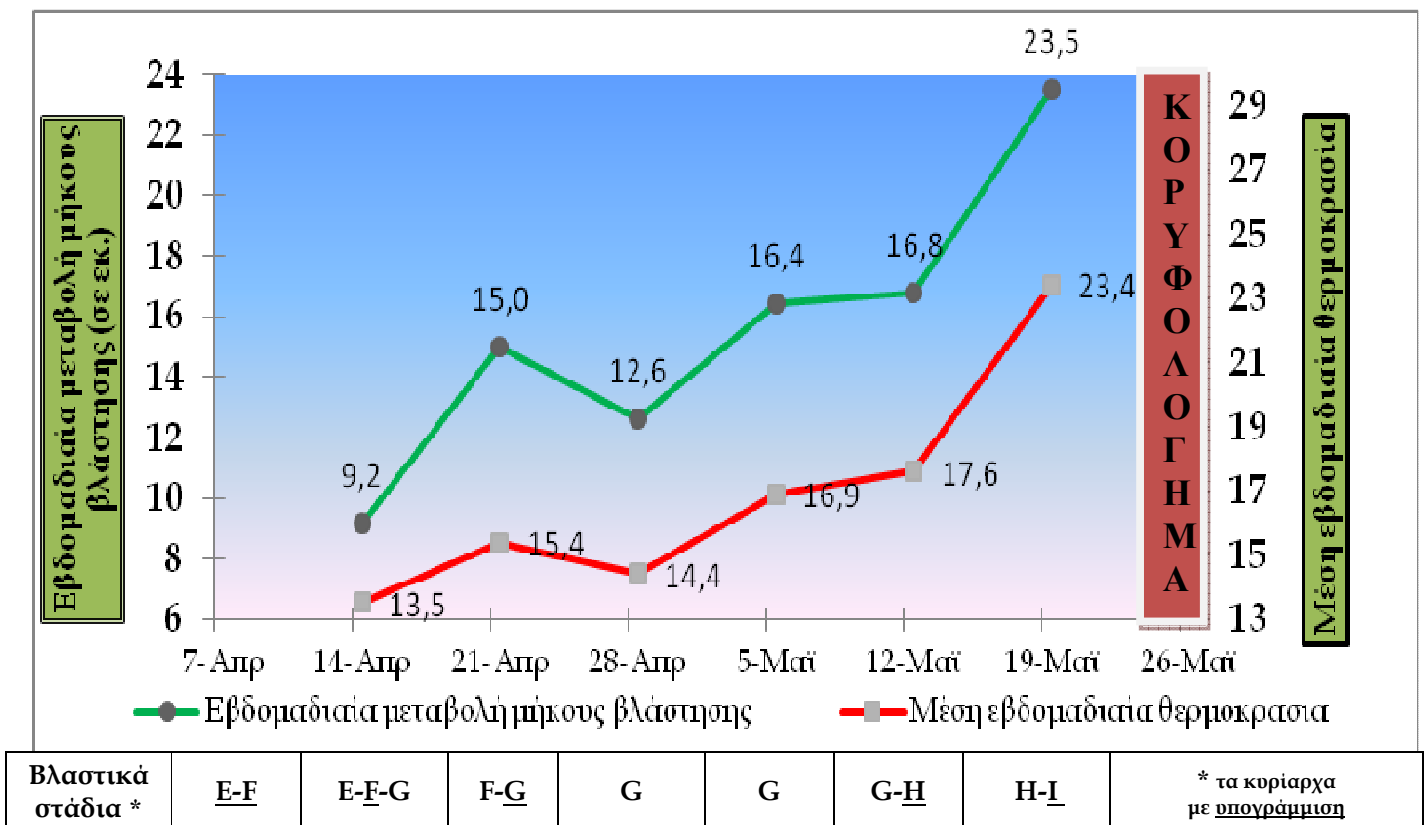
Αρχικά, ο ψυχρός μήνας Απρίλιος επιβράδυνε την εξέλιξη της βλάστησης, το θερμό για την εποχή δεύτερο δεκαήμερο του Μαΐου την επιτάχυνε σημαντικά για να την επιβραδύνει ξανά το ψυχρό τρίτο δεκαήμερο του ίδιου μήνα.

Η άνθηση (στάδιο Ι) αρχίζει στις πρωιμότερες περιοχές μετά τα μέσα Μαΐου και από τα τέλη του ίδιου μήνα στις πιο όψιμες.

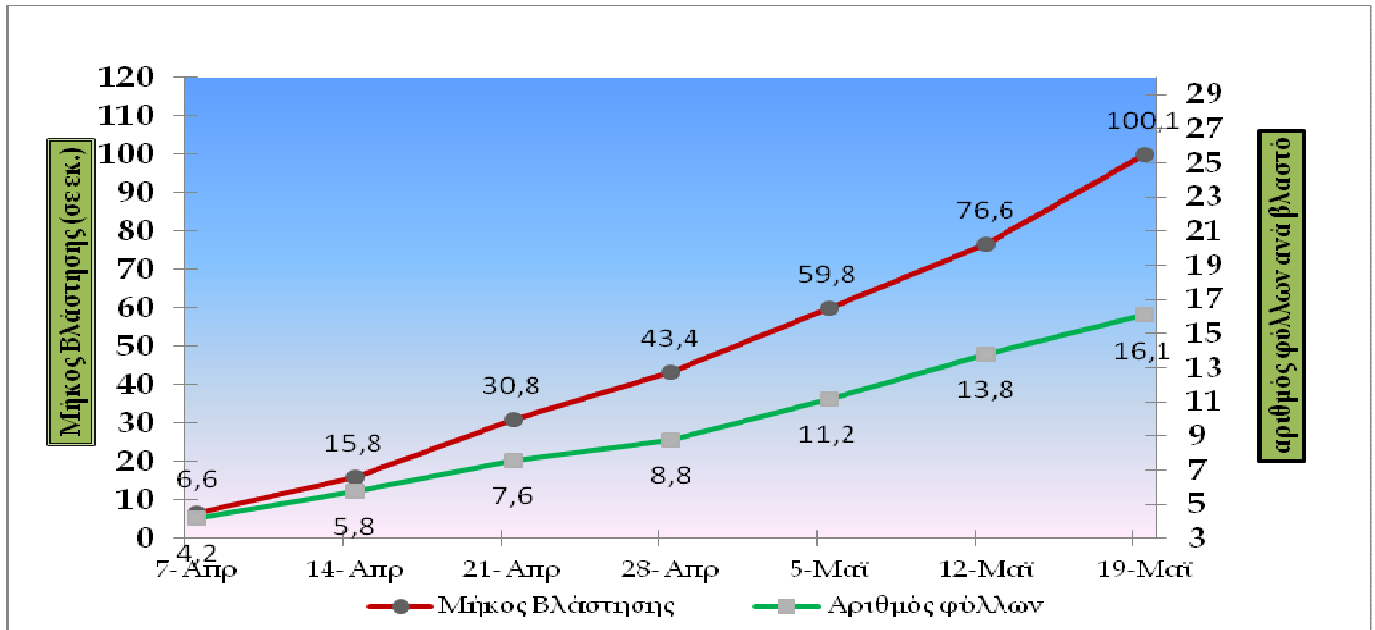
Το δροσερό καλοκαίρι επιβράδυνε ελαφρώς την εξέλιξη των φαινολογικών σταδίων και τα πρώτα σταφύλια ωριμάζουν (στάδιο Ν) από τέλη Ιουλίου – αρχές Αυγούστου.

Η συγκομιδή καθυστέρησε περίπου 7-10 ημέρες σε σχέση με το 2019 και η χρονιά χαρακτηρίζεται όψιμη. Στο γράφημα 5 παρουσιάζεται ο ρυθμός αύξησης της βλάστησης κατά τους ανοιξιότικους μήνες, όπου εμφανίζεται ικανοποιητικός λόγω της επάρκειας αποθεμάτων εδαφικής υγρασίας.

Γράφημα 4. Εβδομαδιαία μεταβολή του μήκους της βλάστησης σε σχέση με την μέση θερμοκρασία (ποικιλία σουλτανίνα σε πρώιμη περιοχή)

Γράφημα 5. Ενδεικτική εβδομαδιαία εξέλιξη της βλάστησης στην ποικιλία σουλτανίνα (πρώιμη περιοχή)

Βλαστικά στάδια *	<u>E-F</u>	<u>E-F-G</u>	<u>F-G</u>	<u>G</u>	<u>G</u>	<u>G-H</u>	<u>H-I</u>	* τα κοριάρχα με υπογράμμιση
-------------------	------------	--------------	------------	----------	----------	------------	------------	------------------------------

**Φαινολογικά στάδια αμπελιού
(κλίμακα Baggiolini και κλίμακα BBCH)**

άνοιγμα οφθαλμών-ανάπτυξη φύλλων					
Baggiolini	A	B	C	D	E
BBCH	00	05	09	10	13

εμφάνιση ταξιανθιών - άνθηση				
Baggiolini	F	G	H	I
BBCH	53	55	57	65

καρπόδεση - ανάπτυξη - ωρίμαση σταφυλιών					
Baggiolini	J	K	L	M	N
BBCH	71	75	77	81	89

ΕΧΘΡΟΙ

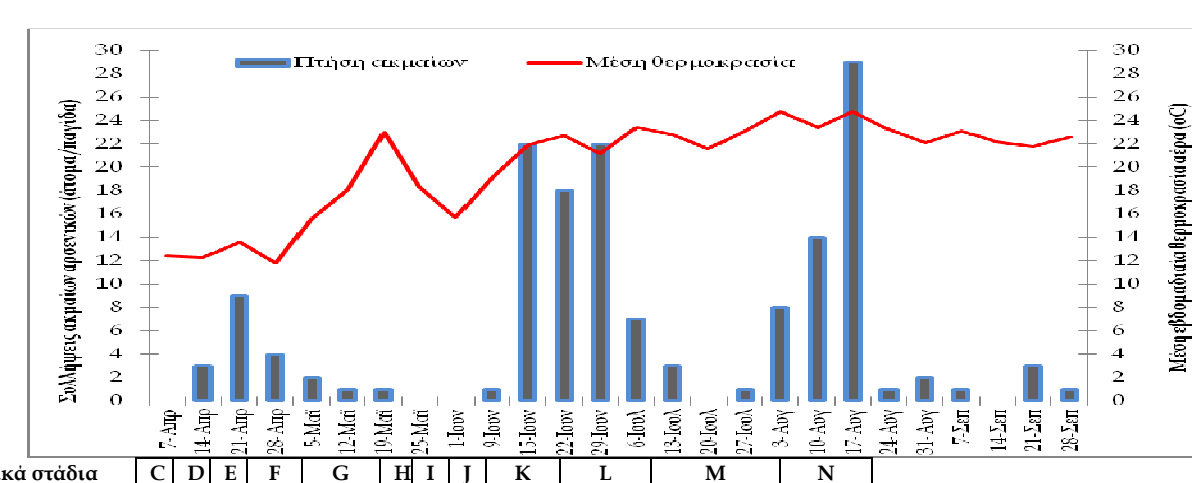
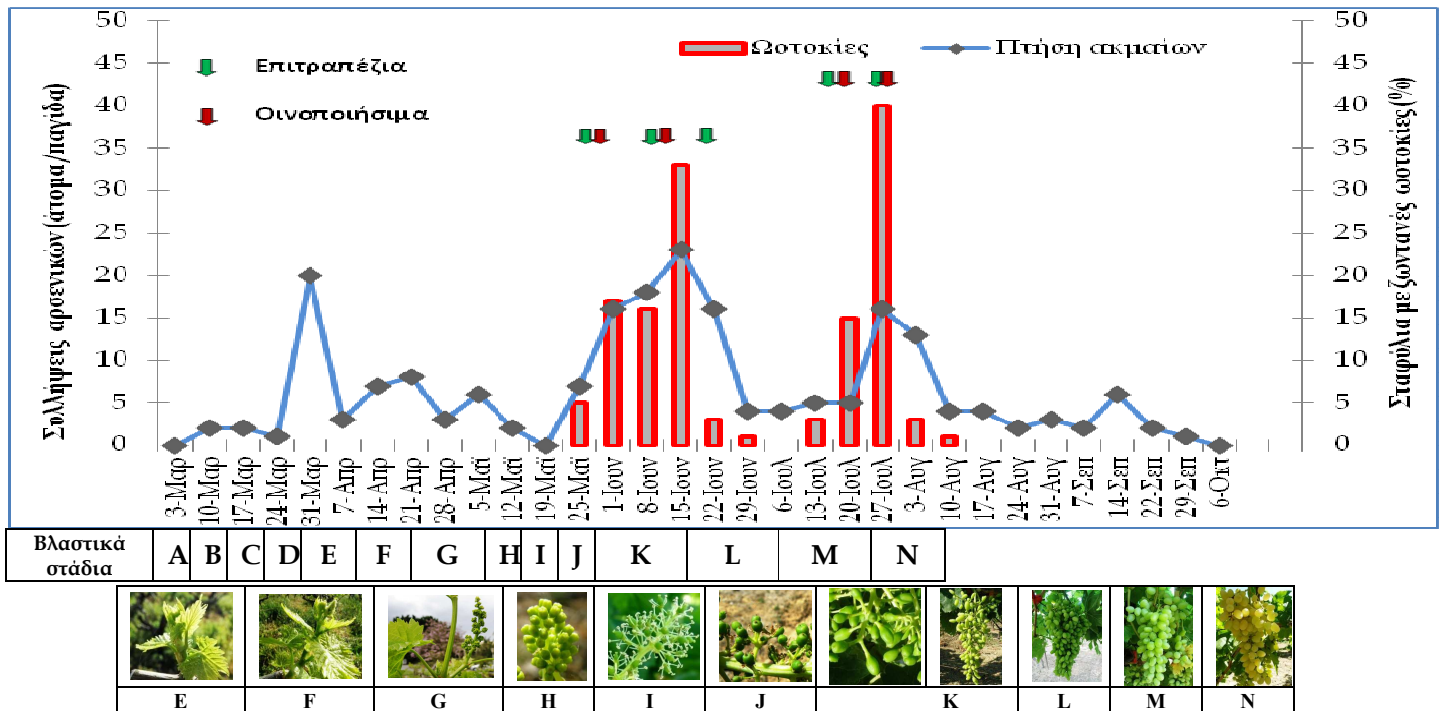
1. **Ευδεμίδα.** Δεν ήταν χρονιά ευδεμίδας. Οι πληθυσμοί του εντόμου κατά κανόνα ήταν χαμηλοί έως μέτριοι κατά θέσεις. Σε αντίστοιχα επίπεδα και η πυκνότητα των ωοτοκιών. (Γραφήματα 6,7).

Στις ιδιαιτερότητες της χρονιάς καταγράφεται μια απότομη πτώση της δραστηριότητας του εντόμου (συλλήψεις και ωοτοκίες) η οποία παρατηρήθηκε μετά το μισό της 2^{ης} αλλά και της 3^{ης} πτήσης σε όλες τις ζώνες και κυρίως στην όψιμη. Αυτή η πληθυσμιακή διακύμανση αναδεικνύει την αναγκαιότητα της συστηματικής παρακολούθησης του εντόμου (συλλήψεις, και ωοτοκίες) ώστε να αποφεύγονται άσκοποι ψεकाσμοί που επιβαρύνουν το κόστος παραγωγής, το προϊόν και το περιβάλλον.

Επιπλέον, ενθαρρυντική είναι η μεγάλη συμμετοχή από αμπελουργούς στη μέθοδο παρεμπόδισης σύζευξης «κομφούζιο» (Δράση 10.01.08 μέτρου 10 ΠΑΑ 2014 - 2020). Πρόκειται για μια ήπια μέθοδο αντιμετώπισης, φιλική για τον χρήστη, χωρίς επιβαρύνσεις για το σταφύλι και το περιβάλλον. Ωστόσο, πρέπει να δίνεται προσοχή κατά την εφαρμογή της λόγω των ιδιαιτεροτήτων που υπάρχουν στο νησί όπως οι μικρές ιδιοκτησίες, οι ισχυροί ξενιστές του εντόμου πέρα από το αμπέλι (ελιά) και η συνεχής εναλλαγή αμπελιών - ελαιώνων.

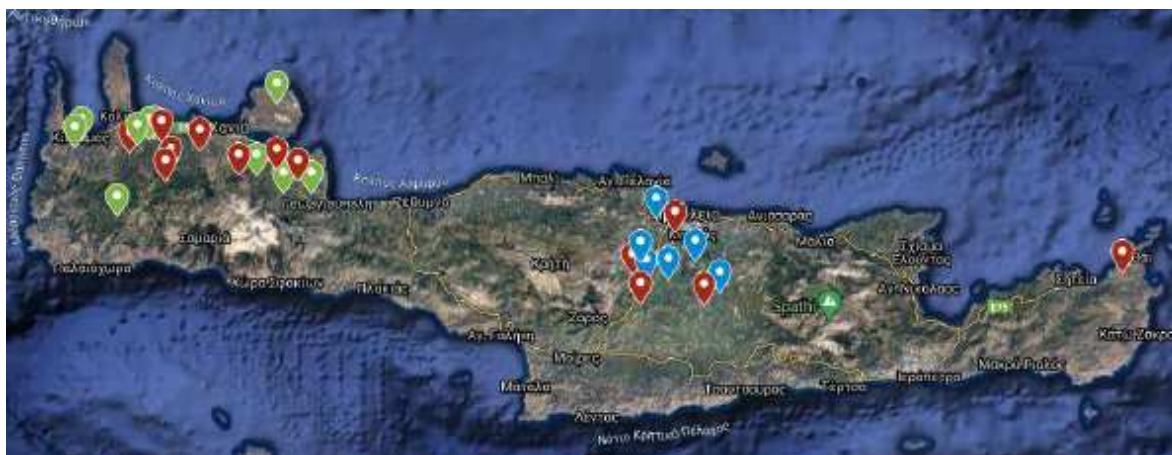
Γράφημα 6. Απεικόνιση στην πρώιμη περιοχή Γάζι Ηρακλείου :

- των συλλήψεων των ακμαίων ευδεμίδας σε φερομονικές παγίδες φύλου
- της εξέλιξης των ωοτοκιών στα σταφύλια στις καλοκαιρινές γενιές
- της εξέλιξης των φαινολογικών σταδίων στην ποικιλία σουλτανίνα
- των προτεινόμενων χρόνων αντιμετώπισης σε επιτραπέζια και οινοποιήσιμα σταφύλια

Γράφημα 7. Εβδομαδιαία καταγραφή της πτήσης των ακμαίων ευδεμίδας σε φερομονικές παγίδες φύλου σε συνδυασμό με τα βλαστικά στάδια στην ποικιλία μοςχάτο Σπίνας και με τις μέσες εβδομαδιαίες θερμοκρασίες. Περιοχή : Αρχάνες Ηρακλείου.

Χάρτης θέσεων του δικτύου παρακολούθησης της πτήσης των ακμαίων της ευδεμίδας με φερομονικές παγίδες

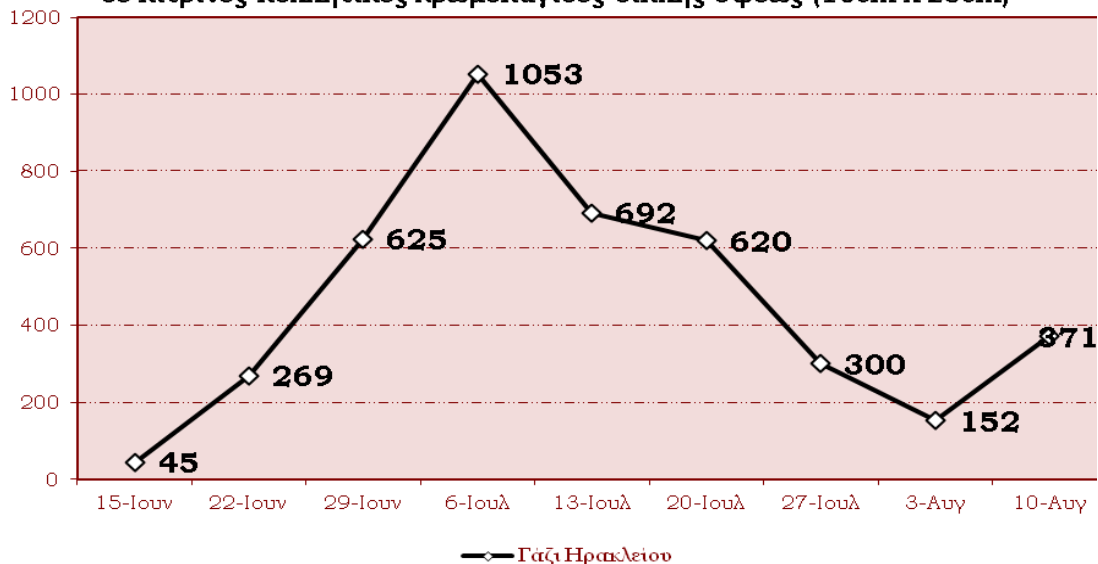

- Δίκτυο Οινοποιών Κρήτης
- Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής Χανίων
- Περιφερειακό Κέντρο Προστασίας Φυτών, Ποιοτικού & Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου Ηρακλείου

2. **Τζιτζικάκια.**: Ήταν χρονιά με σοβαρές προσβολές. Μετακινήθηκαν στα αμπέλια από τα μέσα Μαΐου, με μια μικρή καθυστέρηση σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Ανέπτυξαν δυναμικούς πληθυσμούς κατά θέσεις, ιδιαίτερα στα τέλη του καλοκαιριού. Σε πολλά αμπέλια, κυρίως όψιμων ποικιλιών, η έντονη προσβολή του φυλλώματος επηρέασε την κανονική ωρίμαση των σταφυλιών.

Τα τελευταία χρόνια οι πληθυσμοί και η δύσκολη αντιμετώπισή τους προβληματίζουν σοβαρά τους αμπελουργούς. Στην επόμενη καλλιεργητική περίοδο, σε συνεργασία με το εργαστήριο γεωργικής εντομολογίας του Μπενακείου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου, προγραμματίζεται η ταυτοποίηση των ειδών που υπάρχουν στα αμπέλια της Κρήτης και η μελέτη της εποχικής διακύμανσης των πληθυσμών και των ζημιών που προκαλούν.

Γράφημα 8. Τζιτζικάκια : Εβδομαδιαίες συλλήψεις ακμαίων (πτερωτών) σε κίτρινες κολλητικές χρωμοπαγίδες διπλής όψεως (10cm x 25cm)

3. **Μύγα Μεσογείου.** Οι υψηλοί πληθυσμοί του εντόμου το καλοκαίρι και οι σημαντικές προσβολές σε φρούτα – ξενιστές που η ωρίμασή τους προηγείται των σταφυλιών, ευνόησαν προσβολές κατά θέσεις.

4. **Ακάρεα.** Σε πολλά αμπέλια και ποικιλίες, για άλλη μια χρονιά, παρατηρήθηκαν μάτια που δεν ανοίγουν ή ανοίγουν και δίνουν ασθενική βλάστηση. Σε ένα μεγάλο βαθμό φαίνεται να οφείλεται στη φυλή των οφθαλμών του είδους *Colomerus vitis* που ζημιώνει τα μάτια. Είναι αναγκαίο να πραγματοποιηθεί έρευνα που θα επιβεβαιώσει την επιζημιότητα των ακάρεων και θα προτείνει την ολοκληρωμένη αντιμετώπισή τους.

ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ

5. **Σύμπλοκο ίσκας.** Χρόνιο και δυσεπίλυτο πρόβλημα. Σταθερή η παρουσία συμπτωμάτων στον αμπελώνα της Κρήτης, ιδιαίτερα εμφανή από τα μέσα του καλοκαιριού.

6. **Φόμοση.** Δεύτερη συνεχή ευνοϊκή χρονιά λόγω βροχών στα κρίσιμα βλαστικά στάδια C-D-E (Πιν.2). Στα αμπέλια με ιστορικό παρουσίας του μύκητα είχε σημαντική διασπορά. Τα πρώτα συμπτώματα στους βλαστούς και στα φύλλα εμφανίστηκαν το τελευταίο δεκαήμερο του Απριλίου.

Πιν.2. Βλαστικά στάδια και βροχομετρικά στοιχεία (ύψος σε χιλ.) περιόδου 25 Μαρτίου έως 8 Απριλίου 2020

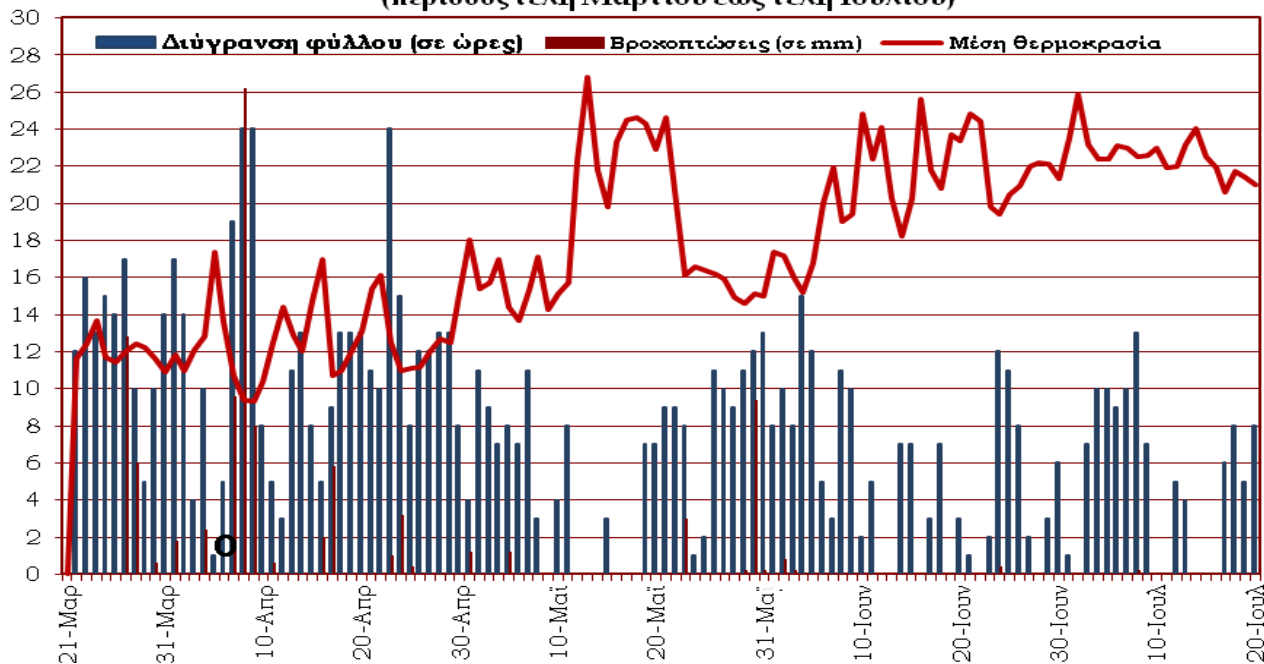
Βλαστικά στάδια στην ποικιλία σουλτανίνα το διάστημα 25 Μαρτίου – 8 Απριλίου												
Κλίμακα Baggiolini	Στάδιο Β φούσκωμα ματιού	Στάδιο C πράσινη κορυφή	Στάδιο D έξοδος φύλλων	Στάδιο E πρώτα φύλλα	Στάδιο F εμφάνιση σταφυλιού							
Κλίμακα BBCH	05	09	10	13	53							
Πρώτη ζώνη	Από C έως F με επικρατέστερα τα D, E, F											
Μεσοπρώτη	Από C έως F με επικρατέστερα τα C, D, E											
Οψιμη ζώνη	Από B έως D με επικρατέστερα τα C, D											
ΠΕΡΙΟΧΗ Υψόμετρο ζώνη	ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ 611 μ	ΑΓΙΟΣ ΜΥΡΩΝΑΣ 399 μ	ΑΣΗΜΙ 263 μ	ΤΥΜΠΑΚΙ 22μ	ΗΡΑΚΛΕΙΟ 69μ	ΑΡΧΑΝΕΣ 367 μ	ΒΟΝΗ 322 μ	ΑΝΩ ΒΙΑΝΝΟΣ 587 μ	ΣΗΤΕΙΑ 12 μ	ΡΕΘΥΜΝΟ 39 μ	ΑΓΙΑ 49μ	ΚΟΛΥΜΠΑΡΙ 13 μ
	ΗΜΕΡΑ											
Τετ. 25 Μαρ.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	7
Πεμ. 26 Μαρ.	26	24	17	22	8	13	14	19	14	15	15	26
Παρ. 27 Μαρ.	11	5	6	11	6	6	2	10	2	13	4	2
Σαβ. 28 Μαρ.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Κυρ. 29 Μαρ.	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Δευτ. 30 Μαρ.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3
Τρ. 31 Μαρ.	2	2	1	0	0	2	28	3	13	4	1	0
Τετ. 1 Απρ.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Πεμ. 2 Απρ.	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Παρ. 3 Απρ.	3	3	1	1	2	2	2	2	1	2	2	1
Σαβ. 4 Απρ.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Κυρ. 5 Απρ.	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	8	1
Δευτ. 6 Απρ.	3	0	0	0	7	10	10	0	1	2	9	2
Τρ. 7 Απρ.	1	14	0	0	5	26	28	3	6	2	3	3
Τετ. 8 Απρ.	2	4	0	0	4	8	16	6	5	1	1	0
ΣΥΝΟΛΟ	61	52	26	35	32	68	100	44	42	39	46	45

7. **Ωίδιο.** Στις πρωιμότερες περιοχές και ποικιλίες στα μέσα του Απριλίου παρατηρήθηκαν τα πρώτα συμπτώματα (βλαστοί - σημαίες) και μέσα στο πρώτο δεκαήμερο του Μαΐου οι δευτερογενείς μολύνσεις. Είχε φυσιολογική εξέλιξη με τη συνήθη περίοδο έξαρσης τους μήνες Μάιο και Ιούνιο (κρίσιμα στάδια άνθησης-καρπόδεσης-ανάπτυξης ραγών).

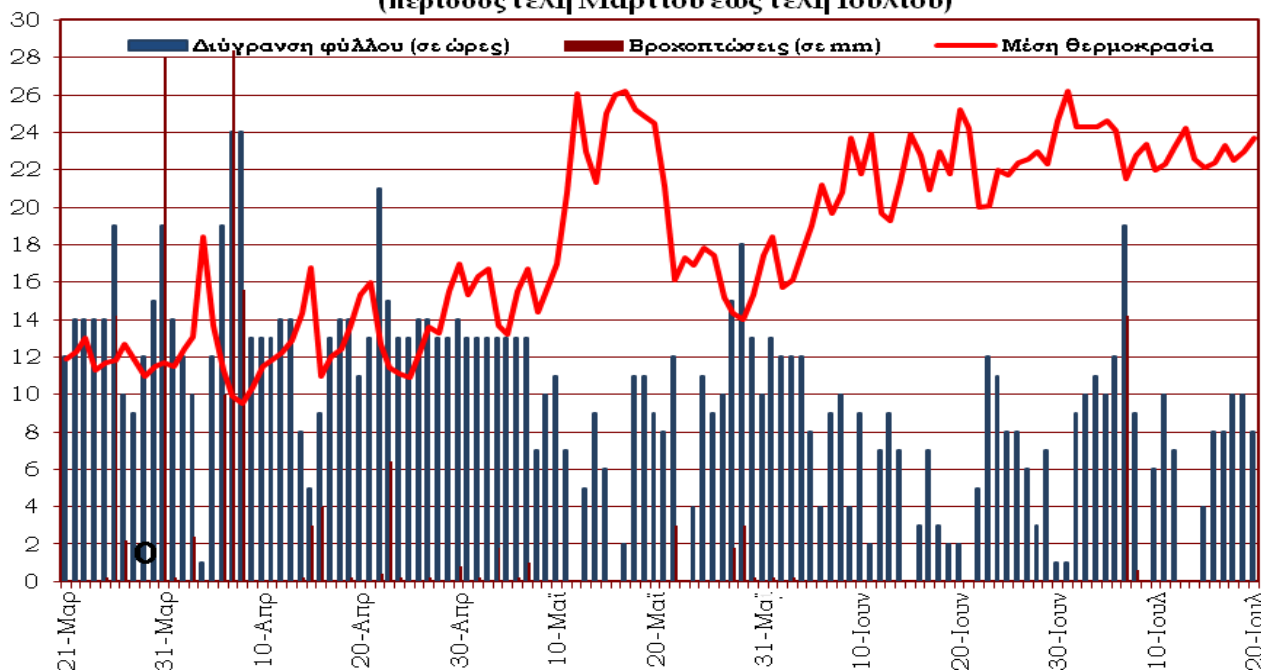
8. **Περωνόσπορος.** Χρονιά με τοπικές εξάρσεις του μύκητα. Σημειώθηκαν σοβαρές προσβολές, κυρίως στο φύλλωμα και δευτερευόντως στα σταφύλια (καστανή σήψη ραγών ή βοτρυδίων). Οι πρόωρες αποφυλλώσεις στα προσβεβλημένα αμπέλια, επιβράδυναν την κανονική ωρίμαση των σταφυλιών και επηρέασαν την ομαλή ξυλοποίηση των κληματίδων.

Η εξέλιξη της ασθένειας προσομοιάζει με αυτήν του 2019. Οι ισχυρές βροχές και διυγράνσεις στα τέλη Μαρτίου και κυρίως αυτές στην πρώτη εβδομάδα του Απριλίου (Πιν. 2), εγκατέστησαν τον μύκητα σε πολλές τοποθεσίες (τα συμπτώματα από τις πρωτογενείς μολύνσεις δύσκολα γίνονται αντιληπτά). Μετά το δεύτερο δεκαήμερο του Απριλίου, οι τοπικές βροχές μικρού ύψους συντήρησαν τη δράση του μύκητα. Οι συνήθειες για την άνοιξη νυχτερινές δροσιές σε συνδυασμό με την καιρική αστάθεια στα τέλη Μαΐου - αρχές Ιουνίου η οποία έδωσε τοπικές βροχοπτώσεις και έντονες διυγράνσεις, εξάπλωσαν σοβαρά την ασθένεια. Τέλος, οι βροχές και διυγράνσεις που σημειώθηκαν στο πρώτο δεκαήμερο του Ιουλίου, συνέβαλαν αποτελεσματικά στην εκδήλωση σοβαρών προσβολών (Γραφήματα 9,10).

Γράφημα 9. Μετεωρολογικά δεδομένα στις Αρχάνες Ηρακλείου (περίοδος τέλη Μαρτίου έως τέλη Ιουλίου)

Γράφημα 10. Μετεωρολογικά δεδομένα στην Βόννη Ηρακλείου (περίοδος τέλη Μαρτίου έως τέλη Ιουλίου)

9. **Σήμεις σταφυλιών (Οξίνη σήψη, Βοτρώτης κλπ).** Οι τοπικές βροχοπτώσεις στις 9 Αυγούστου συνέπεσαν με τα ευαίσθητα στάδια του γυαλίσματος – ωρίμανσης των σταφυλιών και έδωσαν προσβολές.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το 2020, τα δυο κύρια φυτοπαράσιτα του κρητικού αμπελώνα, η ευδεμίδα και το ωίδιο, είχαν ομαλή εξέλιξη και σχετικά εύκολη αντιμετώπιση. Αντίθετα, ευνοήθηκαν δευτερεύοντα για τα αμπέλια της Κρήτης φυτοπαράσιτα (ο περονόσπορος και τα τζιτζικάκια) που έδωσαν κατά θέσεις σοβαρές προσβολές του φυλλώματος με επιπτώσεις στην κανονική ωρίμαση των σταφυλιών και των κληματίδων.

Τέλος, οι επιπτώσεις της πανδημίας στην κατανάλωση και διακίνηση των αμπελοοινικών προϊόντων ήταν προφανείς. Τα μέτρα στήριξης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (πράσινος τρύγος και κυρίως η απόσταξη κρίσης) σκοπό είχαν την ομαλοποίηση της αγοράς.

Ηράκλειο, Νοέμβριος 2020

Η Προϊσταμένη Τμήματος

Κληρονόμου Ευφροσύνη